



**ГЛАВНА СЛУЖБА  
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА  
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска  
78000 Бања Лука  
Владике Платона бб  
Тел: +387(0)51/493-555  
Факс: +387(0)51/493-556  
е-mail: [revizija@gsr-rs.org](mailto:revizija@gsr-rs.org)

---

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији  
Јавне здравствене установе Болница Градишка  
за период 01.01-31.12.2022. године**

**Број: РВ053-23**

**Бања Лука, 18.07.2023. године**



## САДРЖАЈ

<b>I</b>	<b>ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА .....</b>	<b>1</b>
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја .....	1
<b>II</b>	<b>ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА .....</b>	<b>5</b>
	Извјештај о ревизији усклађености.....	5
<b>III</b>	<b>РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА .....</b>	<b>7</b>
<b>IV</b>	<b>КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ .....</b>	<b>9</b>
<b>V</b>	<b>ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....</b>	<b>10</b>
	1. Увод.....	10
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја.....	10
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	10
	4. Набавке.....	13
	5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана	14
	6. Финансијски извјештаји.....	15
	6.1. Биланс успјеха .....	15
	6.1.1. Пословни приходи и расходи.....	15
	6.1.2. Финансијски приходи и расходи .....	18
	6.1.3. Губитак редовне активности.....	19
	6.1.4. Остали добици и губици.....	19
	6.1.5. Нето добит и губитак периода.....	20
	6.2. Биланс стања.....	20
	6.2.1. Билансна актива.....	20
	6.2.2. Билансна пасива .....	23
	6.2.3. Ванбилансна евиденција.....	27
	6.3. Новчани токови .....	28
	6.4. Временска неограниченост пословања .....	28
	6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе .....	28
	6.6. Напомене уз финансијске извјештаје .....	28



## I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

### Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

#### **Негативно мишљење**

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Јавне здравствене установе Болница Градишка који обухватају: Биланс стања – Извјештај о финансијском положају са стањем на дан 31.12.2022. године; Биланс успјеха – Извјештај о укупном резултату у периоду и Биланс токова готовине – Извјештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, због значаја питања наведених у пасусу „Основ за негативно мишљење“, финансијски извјештаји Јавне здравствене установе Болница Градишка, не приказују истинито и објективно, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2022. године, финансијску успјешност, токове готовине и промјене на капиталу за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

#### **Основ за негативно мишљење**

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 -2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора.

*Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:*

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2022. године није проведен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза, јер нису пописани грађевински објекти и земљиште, имовина која је дата у закуп (опрема у вешерају), као и мјенице дате као инструмент обезбјеђења кредита и други видови гаранција за узете кредите. Такође, Извјештај о попису не садржи податке о датуму почетка и завршетка пописа, о времену утрошеном по појединим фазама пописа и преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања имовине и обавеза.

*Као што је наведено под тачком 6.1.1.2. овог Извјештаја:*

Трошкови непроизводних услуга су прецијењени, док је потцијењен губитак ранијих година у износу од 6.880 КМ, јер су у оквиру трошкова непроизводних услуга евидентирани трошкови адвокатских услуга из 2021. године, што није у складу са начелом настанка пословног догађаја и захтјевима МРС 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграф 27 и 28).

Дугорочна резервисања су прецијењена, а приходи од укидања резервисања потцијењени у износу од 108.879 КМ, јер на дан биланса није извршено укидање неискориштеног износа резервисања, што није у складу са чланом 32. став (11) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

*Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. овог Извјештаја:*

Остали финансијски приходи су прецијењени, док су остали пословни приходи по другим основама потцијењени у износу од 93.197 КМ, јер приходи од поврата средстава по основу специјализације немају карактер финансијских прихода, сходно члану 57. став (1) и (10) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

*Као што је наведено под тачком 6.1.4. овог Извјештаја:*

Приходи од укидања неискоришћених резервисања су прецијењени, док су приходи од донација потцијењени у износу од 667.615 КМ, јер су приходи од донација признати у оквиру прихода од укидања неискоришћених резервисања, што није у складу са чланом 57. став (4) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

*Као што је наведено под тачкама 6.2.1.1. и 6.2.1.2. овог Извјештаја:*

Вриједност грађевинских објеката је прецијењена за износ од 1.267.018 КМ, а инвестиционе некретнине су потцијењене у истом износу, јер дијелови пословних простора који су издати у закуп нису исказани као инвестиционе некретнине у складу са чланом 5. став (1) и (4) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике и одредбама МРС 40 – Инвестиционе некретнине (параграф 16).

Дугорочни финансијски пласмани су прецијењени за износ од 141.315 КМ и краткорочни финансијски пласмани за износ од 90.976 КМ, а потцијењена су остала дугорочна потраживања за износ од 141.315 КМ и потраживања од других лица за плаћене обавезе у њихово име за износ од 90.976 КМ, јер задужења доктора који су завршили специјализацију на терет здравствене установе, а нису испоштовали одредбе уговора нису исказана у складу са чланом 9. став (1) и (6) и чланом 20. став (1) и (9) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Остала краткорочна потраживања су прецијењена у износу од 2.158.074 КМ, као и приходи од рефундација боловања и породилског одсуства у износу од 226.105 КМ, док је потцијењен губитак ранијих година у износу од 1.931.969 КМ, јер потраживања по основу рефундација боловања и породилског одсуства нису призната од стране Фонда здравственог осигурања Републике Српске и Јавног фонда за дјечију заштиту Републике Српске, што није у складу са чланом 20. став (5) и чланом 57. став (2) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

*Као што је наведено под тачком 6.2.2.2. овог Извјештаја:*

Обавезе према повезаним правним лицима су прецијењене, док су остале дугорочне финансијске обавезе потцијењене у износу од 5.048.610 КМ, јер су у оквиру обавеза према повезаним правним лицима евидентиране обавезе према Фонду здравственог осигурања Републике Српске, што није у складу са 33. став (1) и (5) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Остале дугорочне обавезе су потцијењене у износу од 180.000 КМ и остале обавезе из специфичних послова у износу од 20.000 КМ, док је позиција разграничених прихода и примљених донација прецијењена у износу од 200.000 КМ, због неевидентирања обавезе по основу реализације Пројекта „Енергетске ефикасности у БиХ“, што није у складу са чланом 32. и 33. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

*Као што је наведено под тачком 6.2.2.3. овог Извјештаја:*

Обавеза за плате и накнаде плата су прецијењене, а обавезе по основу затезних камата и трошкова поступка принудне наплате потцијењене у износу од 793.508 KM, јер су у оквиру обавеза за плате и накнаде плата евидентирани трошкови поступка принудне наплате (84.522 KM) и обавезе по основу затезних камата (708.986 KM), што није у складу са чланом 37. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

*Као што је наведено под тачкама 6.4. и 6.6. овог Извјештаја:*

У Напоменама уз финансијске извјештаје Болнице за период 01.01-31.12.2022. године нису објелодањене информације везано за сталност пословања, што није у складу са захтјевима MPC 1 – Презентација финансијских извјештаја (параграф 25 и 26).

Напомене уз финансијске извјештаје нису сачињене у складу са захтјевима MPC 1 – Презентација финансијских извјештаја, као и одредбама члана 20. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, јер Напомене уз финансијске извјештаје не садрже додатне информације, текстуални опис за материјално значајне ставке представљене у Билансу стања и Билансу успјеха, док информације о Билансу токова готовине и Извјештају о промјенама на капиталу нису објелодањене у Напоменама, као и информације о потенцијалној имовини и потенцијалним обавезама.

### **Кључна питања ревизије**

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја Јавне здравствене установе Болница Градишка за годину која се завршава на дан 31.12.2022. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије тих финансијских извјештаја као цјелине а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу „Основ за негативно мишљење“, нема других питања која треба објавити у Извјештају о ревизији

### **Одговорност руководства за финансијске извјештаје**

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима и међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

### **Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја**

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола, који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 18.07.2023. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.



## II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

### Извјештај о ревизији усклађености

#### **Негативно мишљење**

Уз ревизију финансијских извјештаја Јавне здравствене установе Болница Градишка за 2022. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, због значаја питања наведених у пасусу „Основ за негативно мишљење“, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Јавне здравствене установе Болница Градишка за 2022. годину нису, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

#### **Основ за негативно мишљење**

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

*Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:*

Болница Градишка је са 27 извршилаца засновала радни однос на неодређено вријеме, без сагласности Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске, што није у складу са Закључком Владе Републике Српске од 28.01.2015. године.

Болница Градишка закључила је уговоре о дјелу са 20 извршилаца за послове дежурног љекара који представљају редовну, односно основну дјелатност Јавне здравствене установе Болница Градишка, што није у складу са чланом 205. Закона о раду.

Руководиоцима основних и унутрашњих организационих јединица обрачунато је увећање плата на њихову основну плату (до 20% за руководиоце основних јединица и 5% за руководиоце унутрашњих јединица), а не на просјек њихових организационих јединица, што није у складу са чланом 10. став (2) тачка 3). и 4). Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске.

Обрачун прековременог рада запосленима вршен је на начин да се остварени прековремени сати на мјесечном нивоу признају као редован рад увећан за 35%, што није у складу са чланом 32. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске.

Обрачун минулог рада за сваку навршену годину радног стажа вршен је на основну плату са увећањима, што није у складу са чланом 6. став (3) Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске. Исто тако, обрачун накнаде за приправност и дежурство вршен је на основну плату увећану за минули рад, што није у складу са чланом 29. и 30. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске.

Јубиларне награде за 30 година рада код послодавца у Јавној здравственој установи Болница Градишка су исплаћене у појединачном износу од 1.000 КМ, што није у

складу са чланом 24. став (1) тачка 4) алинеја 2) Посебног колективног уговора за запослене у области здравства.

Јавна здравствена установа Болница Градишка је исплаћивала накнаде трошкова превоза код доласка на посао и повратка са посла у висини од 80% дневне карте у једном правцу по доласку запосленог, што није у складу са чланом 24. став (1) тачка 2) Посебног колективног уговора за запослене у области здравства.

Исплата аконтација за службени пут у иностранство вршена је на основу налога за службени пут без рјешења о одобравању службеног пута у иностранство, налози за службени пут су неадекватно попуњени у дијелу који се односи на вријеме проведено на службеном путу, нису приложене курсне листе код обрачуна путних трошкова код службених путовања у иностранство, признавање трошкова употребе приватног возила у службене сврхе није документовано. Претходно наведено није у складу са чланом XV тачка 2., чланом XVI и чланом XVII тачка 1. Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској.

*Као што је наведено под тачком 4. овог Извјештаја:*

За набавку изнајмљивања рачуноводственог информационог система проведена путем преговарачког поступка без објаве обавјештења, као и за дио поступака проведених путем директног споразума уговорни орган није достављао извјештаје Агенцији за јавне набавке о проведеном поступку, што није у складу са чланом 75. став (1) Закона о јавним набавкама. Исто тако, набавка кисеоника у вриједности од 213.627 КМ извршена је без провођења поступка јавне набавке и закљученог уговора о јавној набавци, што није у складу са чланом 6. Закона.

#### **Одговорност руководства за усклађеност**

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

#### **Одговорност ревизора за ревизију усклађености**

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Јавне здравствене установе Болница Градишка обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Јавне здравствене установе Болница Градишка.

Бања Лука, 18.07.2023. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

### III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

#### Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору Болнице да обезбједи да се:

- 1) годишњи попис имовине и обавеза обавља у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) рачуноводственим политикама дефинишу процедуре управљања залихама лијекова, медицинског, санитетског и осталог материјала, како је прописано одредбама члана 12. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике и одредбама МРС 2 – Залихе (параграф 10 и 11),
- 3) Правилником о рачуноводственим политикама дефинише модел одмјеравања средстава након почетног признавања, како је дефинисано МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема (параграф 29),
- 4) расходи признају у периоду настанка пословног догађаја, сходно захтјевима МРС 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграф 27 и 28),
- 5) остали пословни приходи и приходи од донација класификују у складу са чланом 57. став (1), (4) и (10) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, као и одредбама МРС 20 - Рачуноводствено обухватање државних давања и објелодањивање државних помоћи,
- 6) грађевински објекти издати у закуп класификују као инвестиционе некретнине у складу са чланом 5. став (1), (4) и (5) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике и одредбама МРС 40 – Инвестиционе некретнине (параграф 16),
- 7) остала краткорочна потраживања и остали приходи по основу рефундација боловања и породилског одсуства признавају у складу са чланом 20. став (5) и чланом 57. став (2) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике,
- 8) остала дугорочна потраживања и краткорочна потраживања од других лица за плаћене обавезе у њихово име класификују у складу са чланом 9. став (1) и (6) и чланом 20. став (1) и (9) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике,
- 9) остале дугорочне обавезе евидентирају, а дугорочни кредити у земљи класификују у складу са чланом 33. став (1), (5) и (10) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике,
- 10) обавезе по основу затезних камата и трошкова поступка принудне наплате евидентирају у складу са чланом 37. и 40. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике,
- 11) позиције ванбилансне активе и пасиве исказују у складу са чланом 67. и 68. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике,
- 12) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације везано за сталност пословања и информације о потенцијалној имовини и потенцијалним обавезама као и информације дефинисане захтјевима члана 20. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

## Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору Болнице да обезбиједи да се:

- 1) за пријем извршилаца прибавља сагласност Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске, како је дефинисано Закључком Владе Републике Српске од 28.01.2015. године,
- 2) уговори о дјелу закључују за послове ван дјелатности послодавца у складу са чланом 205. Закона о раду,
- 3) врши контрола књиговодствених исправа како је прописано чланом 9. став (3) и (4) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- 4) исплата аконтација за службена путовања у земљи и иностранству и подношење на обрачун налога за службени пут врши у складу са одредбама Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској,
- 5) набавке роба и услуга врше уз провођење поступака јавних набавки и да се извјештаји о проведеним поступцима достављају Агенцији за јавне набавке, како је прописано чланом 6. и 75. наведеног Закона,
- 6) за Програм рада и финансијски план, као и за Извјештај о пословању прибавља сагласност оснивача како је прописано чланом 19. став (1), тачка 1) и 3) и став (2) Закона о систему јавних служби,
- 7) обрасци финансијских извјештаја попуњавају уношењем података на основу стања одговарајућих конта у главној књизи, како је прописано чланом 6. став (2) Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике,
- 8) обрачун плата и накнада врши у складу са чланом 10., 29. и 30. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске,
- 9) исплате јубиларних награда и накнада трошкова превоза код доласка на посао и повратка са посла врше у складу са чланом 24. Посебног колективног уговора за запослене у области здравства.

#### IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о систему јавних служби,
- Закон о здравственој заштити,
- Закон о раду, члан 204-208,
- Закон о јавним предузећима,
- Закон о привредним друштвима,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- Закон о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске,
- Закон о доприносима,
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII и XIII,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида, члан 26. и 27,
- Закон о унутрашњем платном промету,
- Закон о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској,
- Посебни колективни уговор за запослене у области здравства у Републици Српској,
- Правилник о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике,
- Правилник о условима и начину обавјештавања, обрачунавању и уплати доприноса,
- Правилник о основама стандарда и норматива здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања,
- Правилник о основама за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга и начину финансирања здравствене заштите у Републици Српској у 2022. години,
- Правилник о заштити права осигураних лица,
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста,
- Уредба о условима и плаћању готовим новцем,
- Одлука о партиципацији,
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској.

## **V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)**

### **1. Увод**

Јавна здравствена установа Болница Градишка (у даљем тексту: Болница) је основана Одлуком Владе Републике Српске од 20.06.1994. године и Одлуком Владе Републике Српске од 16.08.2012. године о усклађивању акта о оснивању („Службени гласник Републике Српске“, број 15/94 и 52/12) ради обављања здравствене дјелатности као друштвене дјелатности од посебног интереса. Дјелокруг рада Болнице је обављање дијагностичког, амбулантног и стационарног лијечења пацијената за ниво секундарне здравствене заштите.

Обављање дјелатности, организација, финансирање и друга питања од значаја за рад Болнице дефинисани су Законом о здравственој заштити („Службени гласник Републике Српске“, број 106/09, 44/15 и 57/2), Законом о здравственом осигурању („Службени гласник Републике Српске“, број 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 1/09, 106/09, 39/16, 110/16, 94/19 и 37/22) и Законом о систему јавних слижби („Службени гласник Републике Српске“, број 66/07, 109/12 и 44/16).

Болница са својом дјелатношћу, према Мрежи здравствених установа Републике Српске, покрива општине Градишка, Србац и Козарска Дубица, односно проводи секундарну и дјелимично терцијарну здравствену заштиту за око 105.000 становника.

Болница је здравствена установа другог нивоа у категоризацији болница и има својство правног лица, које стиче уписом у судски регистар код надлежног суда. Болница послује средствима у државној својини и самостално иступа у правном промету у своје име и за свој рачун са потпуном одговорношћу.

Органи Болнице су директор и Управни одбор које именује и разрјешава Влада Републике Српске, а њихове надлежности уређене су Статутом Болнице.

Болница се финансира од стране Фонда здравственог осигурања Републике Српске у складу са потписаним Уговором о регулисању међусобних односа приликом пружања болничких здравствених услуга осигураним лицима у 2022. години, буџета оснивача, донацијама и из других извора.

Финансијско пословање Болнице се обавља преко пословних рачуна отворених код пословних банака.

На достављени Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији није било примједби.

**Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.**

### **2. Провођење препорука из претходног извјештаја**

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске први пут је ангажована на провођењу финансијске ревизије Болнице.

### **3. Закључак о функционисању система интерних контрола**

Статутом Болнице је утврђена дјелатност, надлежност и управљање, док је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, утврђена унутрашња организација и систематизација радних мјеста и друга питања значајна за рад Болнице.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Болнице из 2020. године утврђена је унутрашња организација, организационе јединице и њихов дјелокруг, радна мјеста и друга питања значајна за рад установе.

За обављање послова из дјелокруга Болнице правилником је систематизовано 198

радних мјеста са 414 извршилаца. На дан 31.12.2022. године у Болници је ангажовано 386 извршилаца (296 медицинских и 90 немедицинских радника), од чега 346 на неодређено вријеме и 40 извршилаца на одређено вријеме.

Болница је са 27 извршилаца засновала радни однос на неодређено вријеме, без сагласности Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске, што није складу са Закључком Владе Републике Српске од 28.01.2015. године.

Болница је закључила уговоре о дјелу са 20 извршилаца за послове дежурног љекара који представљају редовну, односно основну дјелатност Јавне здравствене установе Болница Градишка, што није у складу са чланом 205. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске, број 1/16, 66/18, 91/21 и 119/21).

У поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле, директор је именовано лице које је одговорно за финансијско управљање и контролу. У складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле (Службени гласник Републике Српске“, број 1/22), Болница је сачинила годишњи извјештај електронским попуњавањем обрасца Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2022. годину са прилозима. Међутим, није успостављена књига пословних процеса, нису идентификовани и процијењени ризици као и друге захтјеване активности у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору (Службени гласник Републике Српске“, број 91/16) и Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле (Службени гласник Републике Српске“, број 99/17).

У складу са чланом 19. Закона о систему интерних финансијских контрола, Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у оквиру Управе Болнице организована је Јединица за интерну ревизију са два извршиоца и то руководиоцем јединице за интерну ревизију и интерним ревизором. У току 2022. године интерни ревизор је провео три интерна прегледа.

Књиговодствене исправе нису потписане од лица која су одговорна да својим потписом на књиговодственој исправи потврђују да је књиговодствена исправа потпуна, истинита, рачунски тачна и да одражава суштину пословног догађаја на који се односи. Такође, одговорно лице није својим потписом на књиговодственим исправама потврдило исправност и потпуност књиговодствене исправе прије уноса књиговодствене исправе у пословне књиге, што није у складу са чланом 9. став (3) и (4) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15 и 78/20).

Правилником о рачуноводственим политикама Болнице од 06.12.2010. године нису дефинисане рачуноводствене политике за одмјеравање, признавање и објелодањивање позиција сталних средстава и текућих средстава. Нису прописане процедуре управљања залихама лијекова, медицинског, санитетског и осталог материјала, како је дефинисано одредбама члана 12. Правилника о контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике и одредбама МРС 2 – Залихе (параграф 10 и 11). Такође, Правилником о рачуноводственим политикама није дефинисан модел одмјеравања средстава након почетног признавања, како је дефинисано МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема (параграф 29).

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2022. године није проведен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број 45/16 и 113/21), јер нису пописани грађевински објекти и земљиште, имовина која је дата у закуп (опрема у вешерају), мјенице дате као инструмент обезбјеђења кредита и други видови гаранција за узете кредите, што није

у складу са чланом 4. став (1), тачка 1) и 2) Правилника. Такође, Извјештај о попису не садржи податке о датуму почетка и завршетка пописа, као и преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања имовине и обавеза, што није у складу са чланом 20. став (1) тачке (1., 3. и 4.) Правилника.

Обрачун плата и осталих примања запосленим у Болници није у потпуности вршен у складу са одредбама законске регулативе, јер је:

- руководиоцима основних и унутрашњих организационих јединица обрачунато је увећање плата на њихову основну плату (до 20% за руководиоце основних јединица и 5% за руководиоце унутрашњих јединица), што није у складу са чланом 10. став (2) тачка 3). и 4). Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 49/21, 119/21 и 68/22), којим је прописано да се плата руководиоцима основних јединица у наведеном постотку увећава на основицу просјечне плате радника са високом стручном спремом те организационе јединице, а руководиоцима унутрашњих организационих јединица на основну плату те организационе јединице,
- обрачун прековременог рада запосленима вршен је на начин да се остварени прековремени сати на мјесечном нивоу признају као редован рад увећан за 35%, што није у складу са чланом 32. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске, којим је прописано да се прековремени рад прерачунава тромјесечно у слободне дане и сате,
- обрачун минулог рада за сваку навршену годину радног стажа вршен је на плату коју је чинила основна плата и сва увећања основне плате по разним основама, што није у складу са чланом 6. став (3) Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске, и
- обрачун накнаде за приправност и за дежурство вршен је на основну плату увећану за минули рад, што није у складу са чланом 29. и 30. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске.

Јубиларне награде за 30 година рада код послодавца у Болници су исплаћене у појединачном износу од 1.000 КМ, што није у складу са чланом 24. став (1), тачка 4) алинеја 2) Посебног колективног уговора за запослене у области здравства ("Службени гласник Републике Српске", број 02/22), којим је прописано да послодавац запосленима исплаћује јубиларну награду за 30 година радног стажа код послодавца у висини двије просјечне мјесечне нето плате у дјелатности здравствене заштите.

Болница је исплаћивала накнаде трошкова превоза код доласка на посао и повратка са посла у висини од 80% дневне карте у једном правцу по доласку запосленог, што није у складу са чланом 24. став (1), тачка 2) Посебног колективног уговора за запослене у области здравства, којим је прописано да послодавац запосленима исплаћује накнаду трошкова превоза код доласка на посао и повратка са посла у висини пуне цијене мјесечне карте у јавном саобраћају на територији јединице локалне самоуправе (град, општина), на којој се налази здравствена установа, уколико превоз није организован од стране послодавца.

Исплата аконтација за службени пут у иностранство вршена је на основу налога за службени пут без рјешења о одобравању службеног пута у иностранство, налози за службени пут нису попуњени у дијелу који се односи на вријеме проведено на службеном путу, нису приложене курсне листе код обрачуна путних трошкова код службених путовања у иностранство, признавање трошкова употребе приватног возила у службене сврхе није докумантовано. Претходно наведено није у складу са чланом XV тачка 2., чланом XVI и чланом XVII тачка 1. Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 57/21).



Сходно горе наведеном, као и у већини тачака овог извјештаја успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да обезбиједи истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и другим прописима.

**Препоручује се директору Болнице да обезбиједи да се:**

- **за пријем извршилаца прибави сагласност Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске, како је дефинисано Закључком Владе Републике Српске од 28.01.2015. године,**
- **уговори о дјелу закључују за послове ван дјелатности послодавца у складу са чланом 205. Закона о раду,**
- **годишњи попис имовине и обавеза у потпуности обавља у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,**
- **рачуноводственим политикама дефинишу процедуре управљања залихама лијекова, медицинског, санитетског и осталог материјала, како је прописано одредбама члана 12. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике и одредбама МРС 2 – Залихе (параграф 10 и 11),**
- **Правилником о рачуноводственим политикама дефинише модел одмјеравања средстава након почетног признавања, како је дефинисано МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема (параграф 29),**
- **врши контрола књиговодствених исправа како је прописано чланом 9. став (3) и (4) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,**
- **обрачун плата и накнада врши у складу са чланом 10., 29. и 30. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске,**
- **исплате јубиларних награда и накнада трошкова превоза код доласка на посао и повратка са посла врше у складу са чланом 24. Посебног колективног уговора за запослене у области здравства,**
- **исплата аконтација за службена путовања у земљи и иностранству и подношење на обрачун налога за службени пут врши у складу са одредбама Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској.**

#### **4. Набавке**

Планом јавних набавки роба и услуга за 2022. годину (са двије измјене и допуне) планирано је 178 поступка набавки укупне вриједности 11.568.814 КМ без пореза на додату вриједност (у даљем тексту: без ПДВ-а), од чега за набавку роба (9.627.634 КМ), услуга (457.310 КМ) и радова (1.483.870 КМ).

Наведеним планом предвиђено је провођење 108 директних споразума у вриједности од 399.460 КМ, 38 конкурентска захтјева (860.320 КМ), један поступак из Анекса 2 дио Б (24.000 КМ), 25 отворених поступака (9.918.034 КМ) и седам преговарачких поступака без објаве обавјештења (367.000 КМ).

Према Извјештају о извршеним јавним набавкама у 2022. години Болница је провела 126 поступка јавних набавки, укупне уговорене вриједности од 5.233.146 КМ без ПДВ-а, односно 45% у односу на планирану вриједност. Проведено је 85 директних споразума уговорене вриједности 262.199 КМ без ПДВ-а, 21 конкурентски захтјев (331.116 КМ), 18 отворених поступка (4.616.947 КМ), један преговарачки поступак без објаве обавјештења (9.899 КМ) и један поступак набавке услуга из Анекса 2 дио Б (12.985 КМ). Највећи износ набавке се односи на набавку апарата за

компјутеризовану томографију са додатном дијагностичком радном станицом и инјектором укупне вриједности 1.100.000 КМ без ПДВ-а.

Ревизијским испитивањима обухваћено је 14 поступака јавних набавки у вриједности од 1.380.585 КМ без ПДВ-а (26% од укупно уговорених набавки у 2022. години), и то један преговарачки поступак без објаве обавјештења у вриједности од 9.899 КМ, а који се односи на изнајмљивање рачуноводственог информационог система, три конкурентска поступка у вриједности од 111.690 КМ, који се односе на набавку ергометра са покретном траком (49.300 КМ), пила, римера и додатака за ортопедску хирургију (34.800 КМ) и набавку услуга осигурања од опште одговорности по дјелатности и правне заштите у кривичном и прекрашној поступку за запослене у Болници Градишка (27.590 КМ), три отворена поступка у вриједности од 1.226.418 КМ, који се односе на набавку екстензивног операционог стола (65.000 КМ), апарата за компјутеризовану томографију са додатном дијагностичком радном станицом и инјектором (1.100.000 КМ) и горива (61.418 КМ) и седам директних споразума у вриједности од 32.578 КМ, а који се односе на набавку адвокатских услуга (5.999 КМ), услуга израде главног пројекта за постављање станице течног кисика и реконструкцију станице медицинских гасова за потребе комплекса Болнице (6.000 КМ), услуге превоза (2.053 КМ), демонтажу рендгена (4.145 КМ), набавку лапараскопске оптике (4.500 КМ), набавку услуга колективног осигурања радника од незгоде (4.016 КМ) и набавку ортопедског имплантационог материјала (5.865 КМ).

За набавку изнајмљивања рачуноводственог информационог система проведена путем преговарачког поступка без објаве обавјештења, као и за дио поступака проведених путем директног споразума уговорни орган није доставио извјештај Агенцији за јавне набавке о проведеном поступку, што није у складу са чланом 75. став (1) Закона о јавним набавкама. Исто тако, набавка кисеоника у вриједности од 213.627 КМ извршена је без провођења поступка јавне набавке и закљученог уговора о јавној набавци, што није у складу са чланом 6. Закона.

***Препоручује се директору Болнице да обезбиједи се набавке роба и услуга врше уз провођење поступака јавних набавки и да се извјештаји о проведеним поступцима достављају Агенцији за јавне набавке, како је прописано чланом 6. и 75. наведеног Закона.***

## **5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана**

Управни одбор Болнице је 29.12.2021. године на приједлог директора, у складу са чланом 31. Статута Болнице донио Одлуку о усвајању Плана рада Болнице за 2022. годину, кога чине Финансијски план, План људских ресурса, План услуга, План јавних набавки и Годишњи план јединице за интерну ревизију Болнице.

Од Владе Републике Српске као оснивача није прибављена сагласност на Програм рада и финансијски план Болнице, како је прописано чланом 19. став (1) тачка 1) Закона о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске“, број 68/07, 109/12 и 44/16).

Укупни приходи су планирани у износу од 17.895.600 КМ, док су расходи планирани у износу од 17.610.450 КМ.

Планирани приходи за 2022. годину највећим дијелом се односе на приходе од пружања услуга и финансирању секундарног и терцијарног нивоа здравствене заштите по основу Уговора о регулисању међусобних односа приликом пружања болничких здравствених услуга осигураним лицима Фонда у 2022. години у износу од 16.000.000 КМ, партиципације (220.000 КМ), услуга неосигураним лицима (330.000 КМ), услуга – купци из Републике Српске (190.000 КМ), купци из Федерације БиХ (14.000 КМ), ино осигураника (40.000 КМ), донација (400.000 КМ), осталих пословних

прихода (400.000 КМ), финансијских прихода (1.500 КМ) и осталих прихода (300.100 КМ).

Планирани расходи највећим дијелом се односе на трошкове по основу зарада, накнада зарада и осталих личних расхода у износу од 10.745.750 КМ (61% од укупно планираних трошкова). Остали трошкови у износу од 4.454.000 КМ (25%), односе се на трошкове медицинског и канцеларијског материјала, хране, кисеоника, горива и енергије и трошкова осталог материјала), а трошкови у износу од 2.410.700 КМ (14%) се односе на трошкове производних услуга и остале трошкове (транспортних услуга, одржавања, комуналних и непоменутих услуга, амортизације, непроизводних услуга, репрезентације, премија осигурања, платног промета и осталих нематеријалних трошкова).

**Препоручује се директору Болнице да обезбиједи да се за Програм рада и финансијски план прибавља сагласност оснивача како је прописано чланом 19. став (1) тачка 1) Закона о систему јавних служби.**

## **6. Финансијски извјештаји**

Финансијски извјештаји Болнице припремљени су и презентовани у обрасцима који су прописани Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, број 59/22 и 129/22).

Поред образаца наведених правилником, Болница је сачинила и Извјештај о пословању ЈЗУ Болнице Градишка за период 01.01-31.12.2022. године који је усвојен од стране Управног одбора Болнице 07.04.2023. године, док исти није достављен на сагласност Министарству здравља и социјалне заштите Републике Српске, како је прописано чланом 19. став (1), тачка 3) и став (2) Закона о систему јавних служби.

Приликом сачињавања обрасца Биланс стања на дан 31.12.2022. године (Извјештај о финансијском положају) на дан 31.12.2022. године, у колони 5 и 6 активе на позицији залиха материјала (АОП 038) није извршено уношење података на основу стања одговарајућих конта исказаних у главној књизи Болнице, чиме је бруто вриједност и исправка вриједности залиха материјала више исказана у обрасцу Биланса стања у односу на главну књигу. Претходно наведено није у складу са чланом 6. став (2) Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

**Препоручује се директору Болнице да обезбиједи да се:**

- **за Извјештај о пословању прибави сагласност оснивача како је прописано чланом 19. став (1), тачка 3) и став (2) Закона о систему јавних служби,**
- **обрасци финансијских извјештаја попуњавају уношењем података на основу стања одговарајућих конта у главној књизи, како је прописано чланом 6. став (2) Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.**

### **6.1. Биланс успјеха**

#### **6.1.1. Пословни приходи и расходи**

У обрасцу Биланс успјеха (Извјештај о укупном резултату у периоду) исказани су укупни пословни приходи у износу од 17.578.636 КМ, укупни пословни расходи у износу од 17.388.038 КМ и пословни добитак у износу од 190.598 КМ. По налазу ревизије пословни приходи су потцијењени у износу од 534.707 КМ, пословни расходи

су прецијењени у износу од 6.880 КМ, а пословни добитак потцијењен у износу од 541.587 КМ (тачка 6.1.1.1. и 6.1.1.2 извјештаја).

#### **6.1.1.1. Пословни приходи**

**Пословни приходи** су исказани у износу од 17.578.636 КМ, а чине их приходи од пружених услуга на домаћем тржишту и остали пословни приходи.

Приходи од пружених услуга на домаћем тржишту су исказани у износу од 16.159.764 КМ, а највећим дијелом се односе на приходе по основу Уговора о регулисању међусобних односа приликом пружања болничких здравствених услуга осигураним лицима Фонда у 2022. години (15.534.647 КМ), партиципације (398.329 КМ), пружених услуга другим правним лицима (125.216 КМ), пружених услуга лицима из Федерације БиХ (13.538 КМ) и по основу пружених услуга ино осигураницима (52.703 КМ).

Уговором о регулисању међусобних односа приликом пружања болничких здравствених услуга осигураним лицима Фонда у 2022. години (укључујући и два анекса уговора), који је Болница закључила са Фондом здравственог осигурања Републике Српске, уговорен је износ од 17.549.000 КМ, од чега за финансирање болничких здравствених услуга по Моделу 1 (10.555.000 КМ), средства за здравствене услуге по Моделу 3, а која се односе на финансирање интезивне његе хроничног тока, терминална стања малигних и немалигних болести, ангажовања иностраних стручњака и лијечења ино осигураника (945.000 КМ) и финансирање здравствених услуга по Моделу 4, а која се односе на услуге консултативно-специјалистичке здравствене заштите (3.244.142 КМ), дијагностике терцијарних и секундарних нивоа (2.695.045 КМ), услуге пратилаца уз болесне особе (25.000 КМ) и средства за пружене услуге гинекологије (84.813 КМ). У складу са обрачуном средстава на дан 31.12.2022. године Болници је призната реализација у укупном износу од 15.449.814 КМ.

Остали пословни приходи су исказани у износу од 1.418.872 КМ. Чине их приходи од дотација, закупнина, донација и остали пословни приходи.

Приходи од дотација исказани су у износу од 348.914 КМ, а највећим дијелом се односе на приходе по основу рефундација боловања и породилског одсуства у износу од 341.239 КМ, а који су због непризнавања потраживања од Фонда здравственог осигурања Републике Српске и ЈУ Јавног фонда за дјечију заштиту Републике Српске прецијењени у износу од 226.105 КМ.

Приходи од закупнина исказани су у износу од 97.283 КМ, а односе се на приходе по основу закупа пословних објеката у складу са закљученим уговорима са АД Праонице д.о.о. Бања Лука, Интернационалног дијализног центра Бања Лука и ЈЗУ Завод за трансфузијску медицину Републике Српске и уговора о закупу паркинга и гаражног простора закључених са радницима Болнице.

Приходи од донација исказани су у износу од 971.360 КМ, а највећим дијелом односе се на приходе од Компензационог фонда Републике Српске за измирење трошкова пословања (650.000 КМ), приходе по Закључку Владе Републике Српске о обезбјеђењу средстава за финансијску помоћ болницама (300.000 КМ) и приходе од донација других лица (2.191 КМ). Приходи од донација су потцијењени у износу од 667.615 КМ (тачка 6.1.4. извјештаја).

#### **6.1.1.2. Пословни расходи**

**Пословни расходи** су исказани у износу од 17.388.038 КМ, а односе се на трошкове материјала (3.269.287 КМ), горива и енергије (581.196 КМ), плата, накнада плата и осталих личних примања (11.299.337 КМ), производних услуга (599.368 КМ), амортизације и резервисања (1.009.112 КМ), нематеријалне трошкове (597.325 КМ), трошкове пореза (10.577 КМ) и доприноса (21.836 КМ).

Трошкови материјала су исказани у износу од 3.269.287 КМ. Односе се на трошкове основног материјала и сировина за израду учинака (3.054.662 КМ) и трошкове режијског материјала (214.625 КМ).

Трошкови основног материјала и сировина за израду учинака односе се на трошкове медицинског материјала исказане у износу од 2.843.426 КМ (лијекова, лабораторијског материјала, РТГ материјала, основног имплантационог медицинског материјала и медицинског потрошног материјала) и трошкове помоћног материјала за израду учинака – хране у износу од 211.236 КМ.

Трошкови режијског материјала се односе на трошкове ауто гума (1.082 КМ), алата и инвентара (149.550 КМ), материјала за текуће одржавање (37.912 КМ) и канцеларијског материјала (26.081 КМ).

Трошкови горива и енергије су исказани у износу од 581.196 КМ и највећим дијелом се односе на трошкове горива за моторна возила (44.428 КМ), електричне енергије (187.861 КМ), кисика (209.064 КМ) и топлотне енергије (139.459 КМ). Трошкови употребе и коришћења моторних возила, као и нормативи потрошње горива по возилима у Болници нису регулисани интерним актима.

Трошкови плата, накнада плата и осталих личних расхода су исказани у износу од 11.299.337 КМ. Односе се на трошкове бруто плата и бруто накнада плата и осталих личних примања.

Трошкови бруто плата и бруто накнада плата су исказани у износу од 10.930.580 КМ, а односе се на трошкове нето зарада (7.006.555 КМ), пореза на плату (483.430 КМ), доприноса (3.384.571 КМ), доприноса за фонд солидарности (16.710 КМ) и трошкова бруто накнада плата (39.314 КМ).

Лична примања запослених у Болници дефинисана су Законом о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске, Посебним колективним уговором за запослене у области здравства и Одлуком о утврђивању цијене рада.

Трошкови бруто накнада плата се односе на трошкове бруто накнада члановима управног одбора. Накнаде члановима управног одбора обрачунате су у складу са Одлуком о висини накнаде члановима Управног одбора Болнице од 01.07.2013. године у висини од 400 КМ мјесечно.

Трошкови осталих личних примања су исказани у износу од 368.757 КМ, а односе се на трошкове отпремнина, награда и помоћи запосленим (73.705 КМ), трошкове запослених на службеном путу (11.533 КМ) и трошкове превоза запослених (283.519 КМ).

Обрачун јубиларних награде за 30 година радног стажа код послодавца и накнада трошкова превоза код доласка на посао и повратка са посла у Болници није вршен у складу са одредбама наведене законске регулативе. Обрачун плата и осталих примања запослених у Болници није у потпуности вршен у складу са одредбама законске и подзаконске регулативе (тачка 3. извјештаја).

Трошкови производних услуга су исказани у износу од 599.368 КМ. Односе се на трошкове транспортних услуга (49.910 КМ), услуга одржавања (84.200 КМ), рекламе и пропаганде (10.000 КМ) и осталих услуга (455.258 КМ).

Трошкови транспортних услуга односе се на трошкове превоза и трошкове ПТТ услуга, док се трошкови услуга одржавања односе се на трошкове одржавања сталних средстава. Трошкови осталих услуга највећим дијелом се односе на бруто накнаде по основу уговора о дјелу (328.797 КМ), бруто накнада по основу привремених и повремених послова (47.627 КМ), трошкова воде 47.914 КМ) и осталих комуналних услуга (29.989 КМ).

Трошкови амортизације и резервисања су исказани у износу од 1.009.112 КМ, а односе се на трошкове амортизације и трошкове резервисања.

Трошкови амортизације исказани су у износу од 946.029 КМ, а односе се на трошкове амортизације грађевинских објеката (307.279 КМ) и постројења и опреме (638.750 КМ). Амортизација је обрачуната линераном методом на основу процијењеног вијека трајања сталних средстава.

Трошкови резервисања исказани су у износу од 63.083 КМ, а односе се на трошкове резервисања за отпремнине код одласка у пензију запослених.

Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса) су исказани у износу од 597.325 КМ, а највећим дијелом се односе на трошкове услуга чишћења и прања веша (306.189 КМ), здравствених услуга (28.108 КМ), стручног образовања запослених (23.946 КМ), измјена на рачунарским програмима (15.218 КМ), репрезентације (9.009 КМ), премија осигурања (26.626 КМ), платног промета (10.491 КМ) и остали нематеријални трошкови (114.854 КМ).

Остале нематеријалне трошкове највећим дијелом чине трошкови принудне наплате (84.522 КМ), судских и других такси (15.890 КМ) и огласа и штампе (4.862 КМ).

У оквиру трошкова непроизводних услуга евидентирани су трошкови адвокатских услуга из 2021. године, чиме су трошкови непроизводних услуга прецијењени у износу од 6.880 КМ, а за исти износ је потцијењен губитак ранијих година. Претходно наведено није у складу са начелом настанка пословног догађаја и захтјевима МРС 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграф 27 и 28).

Трошкови пореза и доприноса су исказани у износу од 32.413 КМ, од чега трошкови пореза у износу од 10.577 КМ и трошкови доприноса за професионалну рехабилитацију инвалида у износу од 21.836 КМ.

**Препоручује се директору Болнице да обезбиједи да се расходи признају у периоду настанка пословног догађаја, сходно захтјевима МРС 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграф 27 и 28).**

#### **6.1.1.3. Пословни добитак**

У Билансу успјеха, као разлика између исказаних пословних прихода (17.578.636 КМ) и пословних расхода (17.388.038 КМ) исказан је пословни добитак у износу од 190.598 КМ. По налазу ревизије пословни добитак потцијењен је у износу од 541.587 КМ (тачка 6.1.1.1. и 6.1.1.2. извјештаја).

#### **6.1.2. Финансијски приходи и расходи**

##### **6.1.2.1. Финансијски приходи**

Финансијски приходи су исказани у износу од 93.197 КМ, а односе се на приходе од поврата средстава по основу специјализације за докторе који су раскинули радни однос са Болницом и у складу са потписаним уговорима врше поврат средстава. Остали финансијски приходи су прецијењени, док су остали пословни приходи по другим основама потцијењени у износу од 93.197 КМ, јер наведени приходи немају карактер финансијских прихода, што није у складу са чланом 57. став (1) и (10) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник Републике Српске", број 104/21 и 59/22).

##### **6.1.2.2. Финансијски расходи**

Финансијски расходи су исказану у износу од 1.422.759 КМ и у укупном износу односе се на расходе камата. Расходи камата се односе на расходе камата по

кредитима, расходе камата по другим основама, затезних и других камата и камата за неблагоприятно плаћене јавне приходе.

Расходи камата по кредитима су исказани у износу од 382.584 КМ, а односе се на расходе камата по Уговорима о дугорочним синдицираним кредитима узетих од Нове Банке а.д. Бања Лука.

Расходи камата по другим основама су исказани у износу од 50.835 КМ, а односе се на камате по основу индиректног задужења и зајма у складу са закљученим уговорима са Фондом здравственог осигурања Републике Српске.

Затезне и друге камате су исказане у износу од 235.449 КМ, а односе се на затезне камате због неблагоприятног плаћања дуга по закљученим споразумима према МХ „Електропривреда Републике Српске“ Матично предузеће а.д. Требиње (1.013 КМ) и Рјешењима о судском поравнању закљученим са „СМ 99“ д.о.о. Котор Варош (226.918 КМ) и Институтом за јавно здравство Републике Српске (6.688 КМ).

Камате за неблагоприятно плаћене јавне приходе исказане су у износу од 753.890 КМ, а односе се на обрачунате затезне камате од стране Пореске управе Републике Српске (44.903 КМ) и затезних камата по Рјешењима о принудној наплати од 28.12.2022. године (708.987 КМ).

### **6.1.3. Губитак редовне активности**

У Билансу успјеха, као разлика између исказаних финансијских расхода (1.422.759 КМ), финансијских прихода (93.197 КМ) и пословног добитка (190.598 КМ), исказан је губитак редовне активности у износу од 1.138.964 КМ. По налазу ревизије губитак редовне активности прецијењен је у износу од 448.390 КМ (тачка 6.1.1.3. и 6.1.2.1. извјештаја).

### **6.1.4. Остали добици и губици**

**Остали приходи** су исказани у износу од 2.660.407 КМ, а највећим дијелом односе се на добитке по основу продаје опреме (10.955 КМ), продаје осталих врста материјала (3.577 КМ), вишкове утврђене пописом (38.006 КМ), наплаћена отписана потраживања (1.942 КМ), приходе по основу отписаних осталих обавеза (1.938.101 КМ) и приходе од укидања неискоришћених резервисања (667.615 КМ).

Добици по основу продаје опреме се односе се на приходе по основу продаје расходоване опреме у складу са закљученим уговорима о продаји.

Приходи по основу отписаних осталих обавеза највећим дијелом се односе на два рјешења Министарства финансија Републике Српске, Пореске управе Републике Српске од 10.10.2022. и 11.10.2022. године о отпису застарјелих пореских обавеза.

Приходи од укидања неискоришћених резервисања се односе на разграничене приходе по основу примљених донација, који се на системској основи признају у билансу успјеха током периода коришћења средства у висини обрачунате амортизације, у складу са МРС 20 – Рачуноводствено обухватање државних давања и објелодањивање државних помоћи. Приходи од укидања неискоришћених резервисања су прецијењени, док су приходи од донација потцијењени у износу од 667.615 КМ, јер су приходи од донација признати у оквиру прихода од укидања неискоришћених резервисања, што није у складу са чланом 57. став (4) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, као и одредбама МРС 20.

**Препоручује се директору Болнице да обезбиједи да се остали пословни приходи и приходи од донација класификују у складу са чланом 57. став (1), (4) и (10) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, као и одредбама МРС**

## **20 - Рачуноводствено обухватање државних давања и објелодањивање државних помоћи.**

**Остали расходи и губици** су исказани у износу од 144.310 КМ, а односе се на неотписану вриједност расходованих сталних средстава по попису (70.946 КМ) и расхода ситног инвентара (73.364 КМ).

У Билансу успјеха, као разлика између исказаних осталих прихода и добитака (2.660.407 КМ) и осталих расхода и губитака (144.310 КМ) исказан је добитак по основу осталих прихода и расхода у износу од 2.516.097 КМ. По налазу ревизије добитак по основу осталих прихода и расхода прецијењен је у износу од 558.736 КМ (тачка 6.1.4. извјештаја).

### **6.1.5. Нето добит и губитак периода**

У Билансу успјеха за период 01.01-31.12.2022. године укупни приходи су исказани у износу од 20.332.240 КМ, укупни расходи у износу од 18.955.172 КМ и нето добит периода у износу од 1.377.068 КМ. По налазу ревизије, нето добит периода је прецијењена у износу од 110.346 КМ, јер су укупни приходи прецијењени за 117.226 КМ, а укупни расходи за 6.880 КМ (тачка 6.1.1.1., 6.1.1.2., 6.1.2.1 и 6.1.4. извјештаја).

## **6.2. Биланс стања**

У обрасцу Биланса стања Болнице на дан 31.12.2022. године исказана је вриједност билансне активе и пасиве у износу од по 29.704.779 КМ. По налазу ревизије вриједност билансне активе и пасиве прецијењена је у износу од 2.158.094 КМ (тачка 6.2.1.2. и 6.2.2.1. извјештаја).

### **6.2.1. Билансна актива**

Билансна актива исказана је у износу од 46.812.735 КМ бруто вриједности, исправке вриједности 17.107.956 КМ и нето вриједности од 29.704.779 КМ, а односи се на стална средства и текућа средства.

#### **6.2.1.1. Стална средства**

Стална средства исказана су у износу од 38.755.258 КМ бруто вриједности, исправке вриједности 13.452.501 КМ и нето вриједности од 25.302.757 КМ, а чине их некретнине, постројења и опрема и дугорочни финансијски пласмани.

**Некретнине, постројења и опрема** су исказане у износу 38.613.943 КМ бруто вриједности, 13.452.501 КМ исправке вриједности и 25.161.442 КМ нето вриједности, а чине их земљиште, грађевински објекти, постројења и опрема и грађевински објекти у припреми.

Земљиште је исказано у износу од 820.069 КМ бруто и нето вриједности, а односи се на градско грађевинско земљиште у власништву Болнице.

Грађевински објекти су исказани у износу 24.001.053 КМ бруто вриједности, 3.082.284 КМ исправке вриједности и 20.918.769 КМ нето вриједности, а односе се на вриједност објеката у власништву Болнице.

Вриједност грађевинских објеката у току 2022. године је повећана у износу од 67.412 КМ, од чега се износ од 66.563 КМ односи на улагања од стране Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске по основу Пројекта енергетске ефикасности.

У складу са уговорима о закупу закљученим са ЈУ “Завод за трансфузијску медицину Републике Српске” Бања Лука, ЗУ – Болница “Интернационални дијализа центар” Бања Лука и предузећем “АД Праонице” д.о.о. Бања Лука, предмет закупа су дијелови пословних простора Болнице укупне површине од 815,90 м<sup>2</sup>. Наведени дијелови пословних простора нису исказани као инвестиционе некретнине, чиме је вриједност



грађевинских објеката прецијењена у износу од 1.267.018 КМ, док је потцијењена вриједност инвестиционих некретнина у истом износу, јер дијелови пословних простора који су издати у закуп нису исказани као инвестиционе некретнине у складу са чланом 5. став (1), (4) и (5) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике и одредбама МРС 40 – Инвестиционе некретнине (параграф 16).

Постројења и опрема су исказани у износу 13.776.632 КМ бруто вриједности, 10.370.217 КМ исправке вриједности и 3.406.415 КМ нето вриједности, а односи се на вриједност постројења и опреме.

Вриједност опреме у току 2022. године је повећана у износу од 2.639.849 КМ, од чега се у износу од 1.215.808 КМ односи на набављену опрему од стране Болнице, а у износу од 1.424.041 КМ на донирану опрему (донација Владе Републике Српске – Компензационог фонда у износу од 550.000 КМ за набавку ЦТ апарата и остале донаторе у износу од 874.041 КМ).

Вриједност опреме смањена је због расходавања неисправне и неупотребљиве опреме на приједлог пописне комисије и Одлука директора Болнице у укупном износу од 1.897.635 КМ.

Инвестиционе некретнине по налазу ревизије потцијењене су у износу од 1.434.466 КМ бруто вриједности, у износу од 167.448 КМ исправке вриједности и у износу од 1.267.018 КМ нето вриједности.

***Препоручује се директору Болнице да обезбједи да се грађевински објекти издати у закуп класификују као инвестиционе некретнине у складу са чланом 5. став (1), (4) и (5) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике и одредбама МРС 40 – Инвестиционе некретнине (параграф 16).***

Дугорочни финансијски пласмани су исказани у износу од 141.315 КМ и односе се на задужења доктора који су завршили специјализацију на терет здравствене установе, а да нису испоштоване одредбе уговора који се односио на вријеме проведено у здравственој установи после завршене специјализације. Исти су раскинули радни однос у здравственој установи и са истим су склопљени уговори о враћању дуга Болници у ратама на дужи временски период. Дио дуга који доспијева за наплату у наредној години пренесен је 31.12.2022. године на позицију краткорочних потраживања по основу финансијских пласмана. Због карактера наведених пласмана, који се односе на остала дугорочна потраживања, дугорочни финансијски пласмани су прецијењени, док су остала дугорочна потраживања потцијењена у износу од 141.315 КМ, што није у складу са чланом 9. став (1) и (6) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике (тачка 6.1.2.1. и 6.2.1.2. извјештаја).

#### **6.2.1.2. Текућа средства**

Текућа средства су исказана у износу од 8.057.477 КМ бруто вриједности, исправке вриједности 3.655.455 КМ и нето вриједности од 4.402.022 КМ, а чине их залихе материјала, дати аванси, краткорочна потраживања, краткорочни финансијски пласмани и готовински еквиваленти и готовина.

Залихе материјала су исказане у износу од 4.956.718 КМ бруто вриједности, исправке вриједности 3.655.455 КМ и нето вриједности од 1.301.263 КМ, а чине их залихе лијекова (272.598 КМ), потрошног медицинског и санитетског материјала (126.322 КМ), неутрошених лијекова на одјелима (442.569 КМ), донираних лијекова (443.591 КМ), хране (3.086 КМ), алата, инвентара и ХТЗ опреме (10.055 КМ) и канцеларијског материјала (3.042 КМ). Бруто вриједност и исправка вриједности

залиха материјала су више исказане због неадекватно преузетих података из главне књиге Болнице (тачка б. извјештаја).

Залихе неутрошених лијекова на одјелима исказане су у износу од 442.569 КМ, а односе се на неутрошене залихе лијекова и потрошног медицинског материјала које су издате из апотеке и евидентирани на позицији трошка, а на дан пописа су неутрошене на одјелима Болнице. За износ разлике вриједности исказаних залиха на одјељењима на дан биланса текуће и почетног стање исте године извршено је сторнирање трошкова лијекова и потрошног медицинског материјала у износу од 128.047 КМ. Сторнирање се врши на основу извјештаја о попису у форми табеларног прегледа који је сачињен на бази појединачних пописних листа по одјелима Болнице. Рачуноводственим политикама Болнице нису прописане процедуре управљања залихама лијекова, медицинског, санитетског и осталог материјала (тачка 3. извјештаја).

Краткорочна потраживања су исказана у износу од 2.856.177 КМ бруто и нето вриједности, а односе се на потраживања од купаца у земљи (371.483 КМ) и остала краткорочна потраживања (2.484.694 КМ).

Потраживања од купаца у земљи су исказана у износу од 371.483 КМ. Највећим дијелом се односе на потраживања од Фонда здравственог осигурања Републике Српске по основу пружања здравствених услуга осигураним лицима у износу од 284.699 КМ и потраживања од купаца правних лица из Републике Српске у износу од 80.398 КМ по основу пружања услуга.

Потраживања од Фонда здравственог осигурања Републике Српске су призната и исказана на основу Уговора о регулисању међусобних односа приликом пружања болничких здравствених услуга осигураним лицима Фонда у 2022. години.

Потраживања од других правних лица највећим дијелом односе се на потраживања од АД Праонице д.о.о. Бања Лука (16.476 КМ), ЈЗУ Дом здравља Градишка (39.202 КМ), Интернационалног дијализа центра Бања Лука (5.360 КМ) и Завода за трансфузијску медицину Бања Лука (4.339 КМ).

Остала краткорочна потраживања су исказана у износу од 2.484.694 КМ, а највећим дијелом односе се на потраживања по основу рефундација боловања (620.375 КМ) и породилшког одсуства (1.551.700 КМ) и на остала потраживања (300.000 КМ). Потраживања по основу боловања од Фонда здравственог осигурања Републике Српске су од стране Фонда оспорена у цјелости, јер Болница у току 2022. године није подносила захтјеве за рефундацију средстава. Исто тако, потраживања за бруто накнаде плата по основу породилшког одсуства од стране ЈУ Јавног фонда за дјечију заштиту Републике Српске, путем извода отворених ставки на дан 31.12.2022. године су оспорена у износу од 1.537.699 КМ, због чега су остала краткорочна потраживања прецијењена у износу од 2.158.074 КМ, приходи од рефундација боловања и породилшког одсуства у износу од 226.105 КМ, док је потцијењен губитак ранијих година у износу од 1.931.969 КМ, јер су потраживања по основу рефундација боловања и породилшког одсуства оспорена од стране Фонда здравственог осигурања Републике Српске и ЈУ Јавног фонда за дјечију заштиту Републике Српске, што није у складу са чланом 20. став (5) и чланом 57 став (2) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Остала потраживања односе се на потраживања по основу Закључка Владе Републике Српске од 12.01.2023. године о обезбјеђењу средстава за финансијску помоћ болницама.

Краткорочни финансијски пласмани су исказани у износу од 90.976 КМ бруто и нето вриједности, а односе се на краткорочна потраживања по основу задужења доктора који су завршили специјализацију на терет здравствене установе, а нису испоштовали

одредбе уговора који се односио на вријеме проведено у здравственој установи послјије завршене специјализације. Краткорочни финансијски пласмани су исказани у оквиру краткорочних кредита повезаним правним лицима, а не у оквиру потраживања од других лица за плаћене обавезе у њихово име, због чега су краткорочни финансијски пласмани прецијењени, а потраживања од других лица за плаћене обавезе у њихово име потцијењена у износу од 90.976 КМ, што није у складу са чланом 20. став (1) и (9) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

**Готовински еквиваленти и готовина** су исказани у износу од 153.046 КМ. Односе се на новчана средства на рачунима код пословних банака (152.847 КМ) и новчана средства у благајни (198 КМ). Стање новчаних средстава на рачунима код пословних банака потврђено је независним конфирмацијама од стране банака.

**Препоручује се директору Болнице да обезбиједи да се:**

- **остала краткорочна потраживања и остали приходи по основу рефундација боловања и породилског одсуства признавају у складу са чланом 20. став (5) и чланом 57 став (2) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике,**
- **остала дугорочна потраживања и краткорочна потраживања од других лица за плаћене обавезе у њихово име класификују у складу са чланом 9. став (1) и (6) и чланом 20. став (1) и (9) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.**

#### 6.2.2. Билансна пасива

Билансна пасива исказана је у износу од 29.704.779 КМ, а односи се на капитал, дугорочна резервисања и дугорочне обавезе и краткорочна обавезе и краткорочна резервисања.

##### 6.2.2.1. Капитал

Болница је на дан 31.12.2022. године исказала капитал у негативном износу од 9.876.920 КМ, чију структуру чине остали основни капитал, ревалоризационе резерве, нераспоређену добит и губитак. По налазу ревизије капитал у негативном износу потцијењен је за 2.049.195 КМ (тачка 6.1.1.2., 6.1.5. и 6.2.1.2. извјештаја).

Основни капитал је исказан у износу од 6.969.877 КМ и у укупном износу односи се на остали основни капитал који је уписан у судском регистру.

Ревалоризационе резерве исказане су у износу од 6.862.839 КМ и односе се на ревалоризационе резерве евидентирание по основу Извјештаја о процјени имовине од 30.06.2013. године са стањем на дан 31.12.2012. године, која је извршена од стране овлашћеног процјењивача. Са ревалоризационих резерви на дан биланса извршен је пренос на нераспоређену добит разлике између амортизације засноване на ревалоризованој књиговодственој вриједности средства и амортизације засноване на првобитној набавној вриједности средства у износу од 91.355 КМ, како је прописано МРС 16 – Некретнине постројења и опрема (параграф 41). Ревалоризација средстава није вршена послјије 2013. године, као је дефинисано МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема (параграф 29, 31 и 34). јер је исту потребно вршити довољно редовно, како би се обезбиједило да се књиговодствена вриједност средстава битно не разликује од вриједности до које би се дошло коришћењем фер вриједности на крају извјештајног периода. Правилником о рачуноводственим политикама Болнице није дефинисан модел одмјеравања средстава након почетног признавања (тачка 3. извјештаја).

Нераспоређена добит исказана је у износу од 1.469.153 КМ и односи се на нераспоређену добит ранијих година (750 КМ) и нераспоређену добит текуће године (1.468.403 КМ). Нераспоређену добит текућег периода чини нето добит утврђена у Билансу успјеха (1.377.068 КМ) и пренесене разлике између амортизације засноване на ревалоризованој књиговодственој вриједности средстава и амортизације засноване на првобитној набавној вриједности средстава (91.355 КМ).

Губитак је исказан у износу од 25.178.789 КМ, а односи се на губитак ранијих година. По налазу ревизије губитак ранијих година је потцијењен за износ од 1.938.849 КМ (тачка 6.1.1.2. и 6.2.1.2. извјештаја).

#### **6.2.2.2. Дугорочна резервисања и дугорочне обавезе**

Дугорочна резервисања и дугорочне обавезе су исказане у износу од 18.092.214 КМ, чине их дугорочна резервисања и дугорочне обавезе. По налазу ревизије дугорочна резервисања и дугорочне обавезе су потцијењене за износ од 71.121 КМ.

Дугорочна резервисања су исказана у износу од 171.962 КМ, а односе се на обавезе по основу накнада и бенифиција запослених, тј. резервисања по основу отпремнина запослених. На дан биланса није вршено укидање неискориштених резервисања у корист прихода од укидања резервисања, што није у складу са чланом 32. став (11) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, чиме су дугорочна резервисања прецијењена, а приходи од укидања резервисања потцијењени у износу од 108.879 КМ.

Дугорочне обавезе су исказане у износу од 14.354.332 КМ. Чине их обавезе према повезаним правним лицима, дугорочни кредити у земљи, остале дугорочне обавезе и разграничени приходи и примљене донације.

Обавезе према повезаним правним лицима су исказане у износу од 5.048.610 КМ, а односе се на индиректно задужење и зајам Болнице и задужења по основу Споразума са Фондом здравственог осигурања Републике Српске. По налазу ревизије, обавезе према повезаним правним лицима су прецијењене, док су остале дугорочне финансијске обавезе потцијењене у износу од 5.048.610 КМ, јер обавезе према Фонду нису класификоване у складу са 33. став (1) и (5) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

*Уговором о преносу кредитних средстава по основу супсидијарног споразума о преносу и реализацији кредита* који је закључен 26.12.2011. године са Фондом здравственог осигурања Републике Српске, Болница се кредитно задужила за износ од 1.500.000 КМ. Средства зајма су обезбјеђена из намјенски одобрених средстава у складу са Одлуком Владе Републике Српске о индиректном задужењу Фонда здравственог осигурања Републике Српске, а које ће Болница враћати под истим условима под којим је Фонд закључио Споразум са Владом Републике Српске.

Анексом I Уговора о преносу кредитних средстава по основу супсидијарног споразума о преносу и реализацији кредита од 30.05.2018. године, дефинисано је да је Фонд здравственог осигурања Републике Српске из кредитних средстава измирио цјелокупан дуг према Министарству финансија Републике Српске по наведеном индиректном задужењу. Болница се обавезује да ће Фонду здравственог осигурања враћати средства тако што ће се износ средстава у висини мјесечног анuitета и осталих трошкова који настану по извршењу наведеног Уговора бити дозначен Фонду из уговорених средстава са Болницом, путем компензације. Стање дугорочних обавеза по наведеном индиректном задужењу на дан 31.12.2022. године исказано је у износу од 398.075 КМ.

Уговором о зајму који је закључен 31.12.2008. године са Фондом здравственог осигурања Републике Српске, Болница се кредитно задужила за износ од 2.182.923 КМ. Средства зајма су обезбјеђена из намјенски одобрених средстава у складу са Одлуком Владе Републике Српске о давању зајма Фонду здравственог осигурања Републике Српске. Болница је по овом Уговору о зајму закључила три Анекса уговора. Стање дугорочних обавеза по наведеном зајму на дан 31.12.2022. године исказано је у износу од 398.075 КМ.

Споразумом о измирењу дуга закљученог са Фондом здравственог осигурања Републике Српске 22.02.2010. године уговорне стране констатују да је износ дуга Болнице 6.861.418 КМ. Анексом Споразума о измирењу дуга од 31.12.2020. године уговорне стране сагласно констатују да стање дуга износи 2.863.974 КМ и да се отплата дуга пролонгира до 01.01.2022. године, а да ће Болница након тога наставити уредно измиривати обавезе по наведеном споразуму. Дугорочне обавезе по наведеном задужењу на дан 31.12.2022. године исказане су у износу од 1.949.118 КМ.

Споразумом о измирењу дуга закљученог са Фондом здравственог осигурања Републике Српске 31.12.2020. године уговорне стране констатују да је разлика између дозначених средстава Болници и стварно извршених услуга исказана у износу од 1.768.690 КМ. Уговорне стране су сагласне да се наведена средства врате Фонду у складу са чланом 3. Одлуке Владе Републике Српске о мјерама за финансирање јавних здравствених установа од 20.08.2020. године („Службени гласник Републике Српске“, број 86/20), на начин да грејс период траје 36 мјесеци са роком отплате од 60 мјесеци након истека грејс периода. Дугорочне обавезе по наведеном задужењу на дан 31.12.2022. године исказане су у износу од 1.768.689 КМ.

Дугорочни кредити у земљи су исказани 9.038.631 КМ, а односе се на обавезе по основу кредитних задужења код Нове банке а.д. Бања Лука.

Болница је 06.11.2019. године закључила Уговор о дугорочном синдицираном кредиту у износу од 5.200.000 КМ са Новом банком а.д. Бања Лука (2.700.000 КМ) и Комерцијалном банком а.д. Бања Лука (2.500.000 КМ), гдје је носилац кредита (агент банка) Нова банка а.д. Бања Лука. Кредит је одобрен на период од 12 година, који тече од дана исплате прве транше кредита. Болница је по овом кредитном уговору закључила два Анекса уговора. Дугорочне обавезе по наведеном кредиту на дан 31.12.2022. године исказане су у износу од 4.098.631 КМ.

Исто тако, Болница је 29.12.2021. године закључила Уговор о дугорочном синдицираном кредиту у износу од 4.940.000 КМ са Новом банком а.д. Бања Лука (2.470.000 КМ) и Комерцијалном банком а.д. Бања Лука (2.470.000 КМ), гдје је носилац кредита (Агент банка) Нова банка а.д. Бања Лука. Кредит је одобрен на период од 12 година, са грејс периодом од двије године који тече од дана исплате прве транше кредита. Дугорочне обавезе по наведеном кредиту на дан 31.12.2022. године исказане су у износу од 4.940.000 КМ.

Остале дугорочне обавезе су исказане у износу од 267.091 КМ, а односе се на обавезе према ЗП „Електрокрајина“ а.д. Бања Лука по основу закључених споразума о измирењу дуга.

Споразумом о нагодби од 21.12.2016. године закљученог са ЗП „Електрокрајина“ а.д. Бања Лука, стране су се споразумјеле да дуг за испоручену електричну енергију на дан 31.12.2016. године износи 466.582 КМ без обрачунате камате на главни дуг. Укупан дуг у складу са споразумом ће се плаћати у 120 мјесечних рата у износу мјесечне рате од 3.888 КМ почев од 26.12.2016. године.

Споразумом о измирењу дуга од 30.10.2019. године закљученог са ЗП „Електрокрајина“ а.д. Бања Лука, РЈ „Електродистрибуција“ Градишка, Болница се обавезала да измири дуг по основу утрошка електричне енергије у износу од 62.600 КМ, с тим да у складу са потписаним споразумом изврши једнократну уплату дуга у

износу од 12.520 КМ, а остатак дуга у износу од 50.080 КМ у 12 мјесечних рата, почев од 02.12.2019. године.

Стање дугорочних обавеза по наведеним споразумима на дан 31.12.2022. године исказано је у износу од 136.086 КМ.

Исто тако, Споразумом о нагодби од 18.04.2019. године закљученог са ЗП „Електрокрајина“ а.д. Бања Лука, стране су се споразумјеле да дуг за испоручену електричну енергију са стањем на дан 31.12.2019. године износи 322.473 КМ, и исти ће биће измирен у 96 једнаких мјесечних рата од 3.359 КМ почев од 25.04.2019. године.

Стање обавеза (дугорочних и краткорочних) по наведеним споразумима на дан 31.12.2022. године исказано је у износу од 354.058 КМ и исте су потврђене изводом отворених ставки од стране ЗП „Електрокрајина“ а.д. Бања Лука, РЈ „Електродистрибуција“ Градишка.

Меморандумом о регулисању односа у вези са унапређењем енергетске ефикасности на објекту Болнице Градишка, закљученим 18.08.2020. године између Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, Јединице за имплементацију Пројекта „Енергетска ефикасност у БиХ“, Болнице Градишка и Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске (у даљем тексту: Фонда), као и Уговора о учешћу у реализацији Пројекта „Енергетска ефикасност у БиХ – додатно финансирање“, на објекту Болнице Градишка закљученим са Фондом, Болница се обавезује да ће од остварених уштеда насталим уградњом мјера енергетске санације објеката, Фонду вратити износ од 200.000 КМ у наредних десет година, са годишњим плаћањем од 20.000 КМ, почев од јануара 2022. године. Наведена обавеза није евидентирана у пословним евиденцијама Болнице, због чега су остале дугорочне обавезе потцијењене у износу од 180.000 КМ, остале обавезе из специфичних послова у износу од 20.000 КМ, док је позиција разграничених прихода и примљених донација прецијењена у износу од 200.000 КМ, што није у складу са чланом 32. став (8) и 33. став (10) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

**Разграничени приходи и примљене донације** су исказани у износу од 3.565.920 КМ, а односе се на донирану опрему (1.171.462 КМ), улагања Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске по Пројекту енергетске ефикасности (1.343.115 КМ), донацију Лифта на одјелу Пулмологије (83.466 КМ), надоградњу објекта изнад операционе сале (433.987 КМ), донацију Владе Републике Српске, Компензационог фонда Републике Српске за набавку ЦТ апарата (522.274 КМ) и дониране цитостатике и скупе љекове (11.615 КМ). Болница је извршила амортизацију донираних улагања у објекте и опрему и по том основу признала приходе од донација на системској основи у билансу успјеха током периода коришћења донираних средстава у складу са захтјевом МРС 20 – Рачуноводствено обухватање државних давања и објелодањивање државне помоћи.

***Препоручује се директору Болнице да обезбиједи да се остале дугорочне обавезе евидентирају, а дугорочни кредити у земљи класификују у складу са чланом 33. став (1), (5) и (10) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.***

#### **6.2.2.3. Краткорочне обавезе и краткорочна резервсања**

Краткорочне обавезе и краткорочна резервсања су исказана у износу од 21.489.485 КМ, а чине их краткорочне финансијске обавезе, обавезе из пословања, обавезе за плате и накнаде плата, остале обавезе, обавеза за порез на додату вриједност, обавезе за остале порезе, доприносе и друге даџбине и краткорочна разграничења.

По налазу ревизије краткорочне обавезе и краткорочна резервисања су потцијењена за износ од 20.000 КМ.

**Краткорочне финансијске обавезе** су исказане у износу од 1.159.337 КМ, а односе се на дио дугорочних финансијских обавеза који за плаћање доспијевају у периоду од годину дана по основу кредита код Нове банке а.д. Бања Лука (426.275 КМ), ЗП „Електрокрајина“ а.д. Бања Лука, РЈ „Електродистрибуција“ Градишка (90.326 КМ), индиректног задужења (76.006 КМ), зајма (102.546 КМ) и споразума о враћању средстава (457.427 КМ) закључених са Фондом здравственог осигурања Републике Српске.

**Обавезе из пословања** су исказане у износу од 2.269.586 КМ, а односе се на обавезе према добављачима у земљи. Обавезе према добављачима у земљи за набавку роба и услуга односе се на обавезе према добављачима из Републике Српске (2.042.104 КМ), Федерације БиХ (219.891 КМ) и Брчко Дистрикта (7.591 КМ).

**Обавезе за плате и накнаде плата** су исказане у износу од 15.097.000 КМ, односе се на обавезе за нето плате и накнаде плата (1.251.674 КМ), обавезе за порез на плате и накнаде плата (654.991 КМ) и обавезе за доприносе на плате и накнаде плата које се не рефундирају (13.190.335 КМ).

Обавезе за доприносе на плате и накнаде плата које се не рефундирају, највећим дијелом у износу од 3.680.710 КМ се односе на доспјеле обавезе за доприносе по основу Рјешења Министарства финансија Републике Српске о одгоди плаћања пореског дуга од 05.12.2017. године, које је Рјешењем од 07.09.2022. године због неплаћања обавеза по репрограму укинута.

По основу два рјешења Пореске управе Републике Српске о принудној наплати из 2022. године, у оквиру обавеза за плате и накнаде плата евидентирани су трошкови поступка принудне наплате (84.522 КМ) и обавезе по основу затезних камата (708.986 КМ), што није у складу са чланом 37. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике, чиме су обавеза за плате и накнаде плата прецијењене, а обавезе по основу затезних камата и трошкова поступка принудне наплате потцијењене у износу од 793.508 КМ.

Са Пореском управом Републике Српске на дан 31.12.2022. године није вршено усаглашавање обавеза по основу пореза и доприноса на плате и накнаде плата.

***Препоручује се директору Болнице да обезбиједи да се обавезе по основу затезних камата и трошкова поступка принудне наплате евидентирају у складу са чланом 37. и 40. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.***

### **6.2.3. Ванбилансна евиденција**

У Билансу стања на дан 31.12.2022. године исказане су позиције ванбилансне активе и пасиве у износу од 221.595 КМ, а односе се на вриједност опреме обезбијеђене од Фонда здравственог осигурања Републике Српске за потребе имплементације Интегрисаног здравственог информационог система - ИЗИС-а (218.345 КМ) и на вриједност опреме Министарства финансија Републике Српске (3.250 КМ).

Болница у оквиру ванбилансне евиденције на дан 31.12.2022. године није исказала вриједност хартија од вриједности ван промета – мјеница и примљених гаранција, које су примљене и дате као средство обезбјеђења по основу репрограмираних пореских обавеза, кредитних и других обавеза, што није у складу са чланом 67. и 68. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Исто тако, Уговором о уступању на коришћење опреме од 24.03.2021. године, закљученим са ЈЗУ Болница Требиње, Болници су уступљена на коришћење три

апарата „Респиратор Aventa-M“. Наведени респиратори нису били предмет евидентирања у оквиру ванбилансних евиденција и исти су 27.01.2023. године враћени Болници Требиње.

**Препоручује се директору Болнице да обезбиједи да се позиције ванбилансне активне и пасивне исказују у складу са чланом 67. и 68. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.**

### **6.3. Новчани токови**

У Билансу токова готовине (Извјештај о токовима готовине) исказани су укупни приливи готовине у износу од 17.151.463 КМ и укупни одливи готовине у износу од 22.091.031 КМ, што је за резултат имало нето одлив готовине у износу од 4.939.568 КМ.

Приливи готовине из пословних активности исказани су у износу од 17.140.508 КМ и одливи готовине из пословних активности у износу од 19.940.427 КМ, што је за резултат имало нето одлив готовине из пословних активности у износу од 2.799.919 КМ. Приливи готовине из активности инвестирања исказани су у износу од 10.955 КМ и одливи готовине из активности инвестирања у износу од 536.861 КМ, што је за резултат имало нето одлив готовине из активности инвестирања у износу од 525.906 КМ. Болница је исказала нето одлив готовине из активности финансирања у износу од 1.613.743 КМ. Готовина на почетку обрачуноског периода исказана је у износу од 5.092.614 КМ, а готовина на крају обрачуноског периода у износу од 153.046 КМ, што одговара готовини исказаној у Билансу стања.

Биланс токова готовине је сачињен у складу са одредбама параграфа 10 МРС 7 – Извјештај о токовима готовине и Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

### **6.4. Временска неограниченост пословања**

У Напоменама уз финансијске извјештаје Болнице за период 01.01-31.12.2022. године нису објелодањене информације везано за сталност пословања, што није у складу са захтјевима МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја (параграф 25 и 26).

### **6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе**

У Напоменама уз финансијске извјештаје у току 2022. године нису објелодањене информације о потенцијалној имовини и потенцијалним обавезама (иако је према достављеним информацијама за потребе ревизије против Болнице у току 2022. године вођено десет судских спорова ради накнаде штете и дуга укупне вриједности од 852.002 КМ, док је од стране Болнице покренута једна противтужба вриједности од 21.600 КМ), што није у складу са параграфом 114 тачка (д) под (и) МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја.

### **6.6. Напомене уз финансијске извјештаје**

Уз финансијске извјештаје Болнице за 2022. годину сачињене су Напомене, у којима су објелодањене информације о основама за састављање финансијских извјештаја и информације о примјењеним рачуноводственим политикама. Међутим, Напомене уз финансијске извјештаје не садрже додатне информације, текстуални опис за материјално значајне ставке представљене у Билансу стања и Билансу успјеха, док информације о Билансу токова готовине и Извјештају о промјенама на капиталу нису објелодањене у Напоменама.



Исто тако, Болница у Напоменама уз финансијске извјештаје није објелоданила информације везано за сталност пословања, као и информације о потенцијалној имовини и потенцијалним обавезама, што није у складу са захтјевима МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја (параграф 25 и 26 и параграф 114 тачка (д) под (и)).

Због претходног, Напомене уз финансијске извјештаје нису сачињене у складу са захтјевима МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја, као и одредбама члана 20. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

***Препоручује се директору Болнице да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације везано за сталност пословања и информације о потенцијалној имовини и потенцијалним обавезама као и информације дефинисане захтјевима члана 20. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.***

Ревизијски тим

Раде Кукић, с.р.

Горан Ћетојевић, с.р.